

YRITTÄJYYS JA ELINKEINOJEN KEHITTÄMINEN

A) Maaseutuyritysten kilpailukyvyn parantaminen

Teeman kolmeksi kärkitavoitteeksi nousivat seuraavat teemat:

- 1.toiminnan jatkuvuus ja aloittaminen (sukupolvenvaihdosten tukeminen, uudentyypiset ratkaisut omistukseen ja työvoiman saatavuuteen, työvoiman kohtaanto-ongelman ja työn murroksen huomioiminen)
2. ruokaketjun toimivuus, investoinnit ja kehittäminen (ruoan tuotantotilat-jalostus-kauppa-vienti -ketju kuntoon, hankintoihin ja kaupan muutoksiin paneutuminen, tuotekehitys, kiertotalouden uudet innovaatiot, lähiruoan edistäminen, mm. vihannestuotannon lisääminen ja -jalostus, ympäristönäkökulman parempi esille saaminen, kuluttajakäyttäytyminen muutosten huomioiminen)
3. biotalous kannattavaksi, bioenergiatuotannon ja -käytön lisääminen korvaamaan fossiilista energiaa, energian säästäminen, materiaali- ja resurssitehokkuus (innovatiiviset toimet ja uudelleen järjestelyt, esim. lannan kokonaisvaltainen käyttö, sivuvirtojen ja biomassojen hyödyntäminen)

Keskusteluissa toimenpiteiksi tavoitteiden saavuttamiseksi nousivat eri tukimuodot, joita toivottiin hieman joustavimmiksi kuin nykyisellä ohjelmakaudella. Toivottiin mm. käynnistämistukea tai kokeilutukea ei y-tunnuksisille yrityksille ja osa-aika yrittäjille esimerkiksi liikeidean testaamiseksi ja työvoiman palkkaamiseksi (maaseudun business kitchen). Neuvo- järjestelmän laajentaminen myös muille kuin maatilayrityksille, jota kautta voitaisiin tukea esimerkiksi yritysten sukupolvenvaihdoksia ja/tai yrityskauppoja (esimerkkinä palvelusetelit).

Maatilijoen toimintaedellytyksiä toivotaan parannettavan eri tukitoimilla mm. maanhankinnoissa, uusjaossa ja sukupolven vaihdoksissa ja tilakaupoissa. Osaamisen lisääminen maataloilla ja maaseutuyrityksissä nousi vahvasti esille ja tätä tukeva erityisesti paikallinen tutkimustoiminta ja neuvonta.

B) Osaamisen lisääminen ja käyttöönotto

Teeman kolmeksi kärkitavoitteeksi nousivat seuraavat teemat:

- 1.maaseudun yrittäjien tietotaidon lisääminen (johtaminen, työntäjä-, talous- ja markkinointiosaaminen, yhtiöittäminen ym.)
2. osaamisen ja tietotason nostaminen huomioiden alueelliset olosuhteet tutkimuksen, koulutuksen ja neuvonnan avulla
3. tilojen ja yritysten läheisyydessä toimivien yhteisöjen ja ihmisten osaamisen hyödyntäminen maaseudun kehittämisessä

Keinoiksi kärkitavoitteiden saavuttamiseksi ryhmien vastauksissa nousi ylipäätään yhteistyön lisääminen esimerkiksi oppilaitosten, tutkimuslaitosten ja neuvonnan välillä ja tiedonvälityksen lisääminen. Uusien innovatiivisten kokeilujen tukeminen ja niistä viestiminen koettiin tärkeäksi. Kansainvälisten suhteiden kehittäminen nähtiin tärkeäksi teemaksi osaamisen kehittämisessä alueella. Yritysryhmien on koettu lisäävät yritysten välistä tiedonvaihtoa hyvistä käytänteistä ja lisäävät työssäoppimista ja työhyvinvointia, joten tämän tukimuodon toivottiin jatkuvan myös tulevalla ohjelmakaudella. Toimivat tietoliikenneyhteydet maaseudulla ovat avain asemassa digitalisaation hyödyntämisessä ja osaamisen lisäämisessä maaseutualueilla.